

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán vzdálené dílčí podpory

Čelákovice

Revidovaná verze 2

MĚSTO ČELÁKOVICE

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Obsah

1	ANALYTICKÁ ČÁST	3
1.1	Výchozí situace	3
1.2	Analýza situace	4
1.2.1	Sociální vyloučení	4
1.2.2	Oblast bydlení.....	5
1.2.3	Sociální služby.....	6
1.2.4	Bezpečnost	6
1.2.5	Zadluženost	7
1.3	Fokusní skupina s obyvateli Dělnických domků	8
2	STRATEGICKÁ ČÁST	11
2.1	Harmonogram vzdálené dílčí podpory	13
2.2	Implementace a evaluace.....	15
2.3	Shrnutí a závěrečná doporučení.....	16

1 ANALYTICKÁ ČÁST

1.1 Výchozí situace

Město Čelákovice je druhým největším městem na území ORP Brandýs nad Labem – Stará Boleslav a jedná se o obec s pověřeným obecním úřadem. Leží na levém břehu Labe, v prostoru vymezeném dvěma dálnicemi, dálnicí D10 a dálnicí D11. Od okraje hlavního města Prahy jsou Čelákovice vzdáleny cca 12 km. Strategická poloha v zázemí Prahy je kromě silničního spojení dvěma dálnicemi umocněna ještě polohou na křížení železničních tratí č. 074 Čelákovice – Neratovice a č. 231 Praha – Lysá nad Labem – Kolín. Město vzniklo spojením čtyř původně samostatných obcí Čelákovice, Sedlčánky, Záluží a osady Císařská Kuchyně. K 31. 12. 2017 činil počet obyvatel Čelákovic 12 207 osob.

Zastupitelé obce Čelákovice na základě jednání s vedoucím Regionálního centra střed Odboru pro sociální začleňování (dále jen Agentura) vyslovily žádost o vzdálenou dílčí podporu, která byla dojednána na 8 měsíců od března do října 2018. V rámci dílčí podpory byly definovány základní oblasti spolupráce, jimiž byla oblast bydlení, komunitní práce a participace, dluhová problematika a bezpečnost. Pozornost byla zaměřena především na lokalitu zvanou Dělnické domky (také tzv. „kolonky“), kterou město v žádosti o spolupráci popsalo jako „mikrolokalitu“ s řadou specifíků odlišných od zbytku města, což se ve vstupní analýze zcela nepotvrdilo. Prioritním tématem byla definována nízká občanská vybavenost lokality technickou infrastrukturou, v lokalitě není vybudován vodovodní řád ani kanalizační stoka, čímž se lokalita vymyká soudobému standardu bydlení. V Dělnických domcích je vyšší podíl romské populace, jsou tam rovněž zastoupeni státní příslušníci Ukrajiny dlouhodobě pobývající v ČR a obyvatelé slovenské národnosti. Město Čelákovice i majitelé nemovitostí Dělnických domků mají na řešení situace zájem. Za tímto účelem vznikl v únoru 2015 spolek Dělnické domky, jehož předsedkyní je jedna z obyvatelek lokality. Aktivitám spolku předcházely v minulosti dílčí aktivity jednotlivců z řad obyvatel „kolonky“, nikdy však s větším úspěchem. Vedle řady jednání na úřadech se o situaci v Křížíkově ulici zajímala v minulosti i média, místo navštívila televize a byly vydány novinové články.

Zástupci města nechali pro oblast Dělnických domků v roce 2017 vypracovat studii technické proveditelnosti¹, v rámci které proběhlo terénní šetření v oblasti ulice Křížíkova, č.p. 292 až 299. Záměrem terénního šetření této studie bylo zmapování technické proveditelnosti u konkrétních nemovitostí a sběr souhlasů jednotlivých obyvatel se zbudováním vodovodních a kanalizačních přípojek. Souhlas s napojením na kanalizaci se

¹ Čelákovice – kanalizace a vodovod – Dělnické domky, technickoekonomická variantní studie proveditelnosti; Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a.s.

nepodařilo získat od majitelů nemovitostí, kteří se nacházejí ve složité sociální situaci. Jedná se o 8 rodinných jednotek ze třech čísel popisných².

1.2 Analýza situace

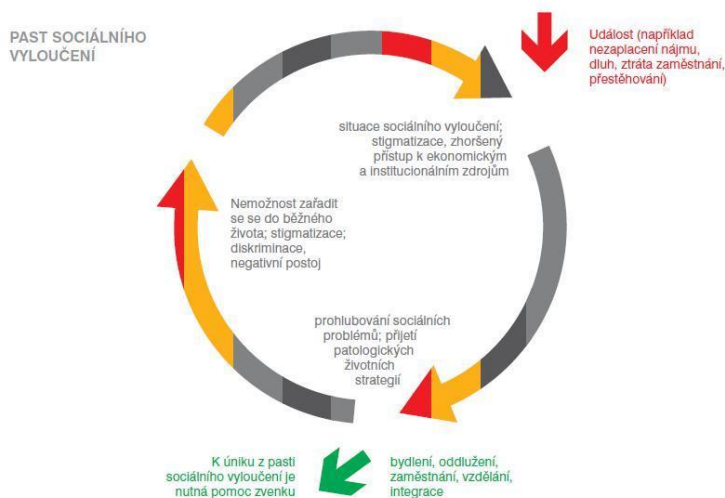
1.2.1 Sociální vyloučení

Z hlediska sociálního vyloučení zde nenalezneme „typickou“ vyloučenou lokalitu. Můžeme pouze hovořit o tom, že ve zmíněné lokalitě Dělnických domků je výraznější podíl sociálně i ekonomicky slabšího obyvatelstva. Nejedná se ale o kontinuální koncentraci vyloučených obyvatel, ve všech případech se zde vyskytují také domy obývané běžnou populací. Romové byli popisováni jako obyvatelé s nestandardním životním stylem, nikdo z dotazovaných nemluvil o konkrétních problémech vyskytujících se v soužití s nimi. Jako znaky sociálního vyloučení lze v této lokalitě částečně vnímat např. prostorové vyloučení, nízkou kvalitu bydlení a špatné hygienické poměry a negativní symbolické vyloučení spojené se stigmatizací jedinců či skupin. Můžeme říci, že stávající stav je dlouhodobý a obyvatelé „kolonky“ se v minulosti opakovaně již cca od roku 2000 prostřednictvím jednotlivých aktivních spoluobčanů snažili situaci zlepšit, ovšem bez větších výsledků.

Pro ilustraci uvádíme obrázek popisující tzv. past sociálního vyloučení, který ilustruje, co se může stát s lidmi, kteří mají zhoršený přístup ke zdrojům (jako např. k infrastruktuře či standardnímu bydlení). U těchto lidí může dojít k prohloubení sociálního problému, přijetí přidružených patologických jevů za běžné a k adaptaci na stávající způsob života. Což ovšem může vést k další diskriminaci a stigmatizaci jak u dětí ve vzdělávání tak u dospělých v zaměstnání apod.

Obrázek č. 1:

Past sociálního vyloučení

² Informace byly získány v rámci místního šetření v lednu 2018 realizovaného společností

Vodohospodářský rozvoj a výstavba; Data poskytl Odbor správy majetku a nemovitostí MěÚ Čelákovice

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

1.2.2 Oblast bydlení

Za oblast bydlení bylo ve vstupní analýze popsáno, že v lokalitě Dělnických domků se nachází 8 bytových domů, přičemž každý disponuje 4 (nebo 3) obytnými jednotkami. Podle odhadů zástupců města a dalších aktérů zde žije zhruba 100 osob ve 27 rodinách. Jedná se o číslo orientační, je však pravděpodobné, že vzhledem k migraci především v jednom z domků je reálný počet těchto osob proměnlivý. Objekty, respektive obytné jednotky jsou v soukromém vlastnictví. Soukromým majetkem byly domky už od šedesátých let 20. století, kdy je obyvatelům nabídnuly k odkoupení Kovohutě. Pozemky zůstaly Kovohutím, a z toho důvodu byly vedeny jako průmyslová zóna. Kvůli tomu zůstala lokalita bez kanalizace, vodovodu a dalších sítí. Ke změně nedošlo ani v roce 2010, kdy byly pozemky prodány městu. Se změnou vlastníka pozemků, očekávali obyvatelé, že dojde k posunu stavu infrastruktury směrem ke standardům 21. století. Ukázalo se však, že dospět ke kýženému cíli nebude vůbec jednoduché, objevily se problémy s územním plánem, jež komplikovaly územní řízení. Město také poukazovalo na skutečnost, že řada rozhodnutí neleží pouze na něm, že ve hře jsou další významní aktéři, jako je například stavební nebo vodoprávní úřad. Dalším argumentem města je zdůrazňování jeho povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře. V lokalitě Dělnické domky tedy nadále není přijatelným způsobem zajištěna likvidace odpadních vod. Dešťová voda je spolu s odpadní vodou odváděna „kanálky“ umístěnými podél jednotlivých objektů na pozemek sousedící s krajními domky. Jednotlivé domácnosti mají vlastní septiky. Dělnické domky dále nejsou zásobovány pitnou vodou. Obyvatelé musí jako zdroj pitné vody využívat výtokový stojan nedaleko vlakové zastávky. Vodu ze studní je možné používat jako užitkovou. Lokalita postrádá také veřejné osvětlení. (Korecká. *Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory v Čelákovících*, 2018, s. 9)

Větší část vlastníků podílů rodinných domků v lokalitě žije, další část svou nemovitost pronajímá. Mezi těmi, kteří nabízejí obytné jednotky k pronájmu, převažují vlastníci, jež podíly zdědili. U starousedlíků bylo zaznamenáno, že jednotliví členové rodiny, vlastní podíly ve více rodinných domcích. Složení obyvatel je tedy velmi různorodé, stejně tak se různí i jejich pohledy na řešení situace ohledně absence kanalizace a vodovodu v lokalitě. Jiný pohled mají starousedlíci z řad majority, jiní lidé, kteří se sem přistěhovali v posledních letech, jinak celou situaci vnímají Romové nebo domácnosti, jež jsou zde pouze v nájmu. Přestože se všechny skupiny shodují, že chybějící kanalizace je velkým problémem, dlouhodobý život v provizoriu, táhnoucí se jednání a nedostatek informací, je zdrojem napětí mezi jednotlivými obyvateli lokality. Oslovení obyvatel většinou nepopisovali sousedské vztahy v lokalitě jako špatné, ale v průběhu rozhovoru vyslovili obavy z jejich zhoršení nebo konstatovali, že v porovnání s minulostí se vztahy v Dělnických domcích zhoršily. Z pohledu obyvatel netransparentní jednání města, které přispívá k tomu, že se vybudování kanalizace stále odkládá nebo dokonce zpochybňuje, začíná v lokalitě docházet k dichotomizaci mezi částí majoritního obyvatelstva a místními Romy, objevuje se dělení na „my“ a „oni“. Přičemž obě strany připisují

problematizování vyřešení problémů těm druhým. (Korecká. *Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory v Čelákovících*, 2018, s. 10)

1.2.3 Sociální služby

V Čelákovících působí několik poskytovatelů sociálních služeb, jejichž cílovou skupinou jsou osoby ohrožené sociálním vyloučením, respektive osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby v krizi, rodiny s dětmi nebo děti, mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy a osoby bez přístřeší. Tyto organizace realizují svou činnost jak v katastrálním území města, tak i mimo něj - jedná se zpravidla o obce ve správním obvodu města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav. Mezi významné poskytovatele sociálních služeb zaměřené na výše jmenované cílové skupiny patří Respondeo, z.s., tato organizace zajišťuje odborné sociální poradenství v rámci občanské poradny. Klíčovým poskytovatelem sociálních služeb a realizátorem programů na podporu rodin s dětmi a komunitní podpory je Rodinné centrum Routa, z.s.. Terénní programy zaměřené na uživatele drog poskytuje Semiramis, z.s.. (Korecká. *Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory v Čelákovících*, 2018, s. 13)

1.2.4 Bezpečnost

V obvodním oddělení Policie ČR (dále jen OOP) Čelákovice začal od roku 2013 klesat nárůst trestné činnosti a naopak stoupl procento objasněných trestných činů. Za časový úsek leden až prosinec 2017 dosáhl index kriminality v Čelákovících hodnoty 131,5, v porovnání s ostatními OOP zaujalo OOP Čelákovice 296. pořadí dle indexu kriminality z celkového počtu 522 OOP. V OOP Brandýs nad Labem – Stará Boleslav byla hodnota indexu kriminality v tomto období 184,2. (Korecká. *Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory v Čelákovících*, 2018, s. 11)

V souvislosti s lokalitou Dělnické domky oslovení aktéři nezmiňovali zvýšený nápad trestných činů ani přestupků. Zástupce městské policie neoznačil lokalitu jako rizikové místo, jež by vyžadovalo intenzivnější dohled hlídek strážníků či jiné preventivní opatření jako je například umístění kamery v rámci Městského kamerového dohlížecího systému.

V rámci prevence kriminality je řešena také drogová problematika s cílem předcházet a minimalizovat rizika vzniku drogové závislosti u dětí a mladých lidí nebo pomáhat mladým lidem v krizových životních situacích a na cestě ze závislosti. Ve městě působí v oblasti drogové problematiky organizace Semiramis, z.s., která zde realizuje terénní programy, jejichž prostřednictvím jsou jejich pracovníci v přímém kontaktu s uživateli drog. Podle pracovníků, jež mají čelákovickou drogovou scénu dobře zmapovanou, nelze z jejich pohledu lokalitu Dělnických domků označit jako místo, které by se potýkalo se zvýšenou koncentrací uživatelů drog. Dělnické domky nepatří ani mezi místa nálezů použitých injekčních stříkaček.

V Čelákovících byla v lednu 2015 přijata vyhláška o stanovení míst, na kterých mohou být provozovány loterie a jiné podobné hry. Městská policie pravidelně monitoruje situaci v této oblasti. Podle vyjádření zástupce městské policie není gamblerství problémem obyvatel Dělnických domků. (Korecká. *Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory v Čelákovících*, 2018, s. 12)

1.2.5 Zadluženost

Vývoj zadluženosti v Čelákovících v posledních letech kopíroval vývoj v celé České republice. To znamená, že zadlužení obyvatel se zvyšovalo a rostl také počet osob v exekuci. Podle údajů Mapy exekucí³ byl v roce 2017 v Čelákovících podíl obyvatel v exekuci 8,22 %, což je zhruba o 1,48 p. b. méně, než byl celorepublikový průměr, jenž činil 9,70 %. Porovnání údajů za roky 2017 a 2016 ukazuje, že v Čelákovících došlo ke zvýšení počtu osob v exekuci (+ 2,4 %; + 19 osob) a tím také k nárůstu podílu osob v exekuci (+ 0,19 p. b.). Celkový počet exekucí se snížil o 131 exekucí (z 3 944 na 3 813) a klesl tak průměrný počet exekucí na osobu (z 5,0 na 4,7).

Zadlužené osoby či osoby v exekuci se vyskytují i v lokalitě Dělnické domky. Informace o nařízení exekuce lze najít např. v katastru nemovitostí, případně v obchodním rejstříku. Na druhou stranu jsou zaznamenány i minimálně dva případy úspěšného oddlužení. Za osoby v exekuci jsou v lokalitě Dělnických domků obvykle označováni Romové, což podle výše uvedených zdrojů informací neodpovídá realitě. (Korecká. *Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory v Čelákovících*, 2018, s. 15)

³ Viz www.mapaexekuci.cz

1.3 Fokusní skupina s obyvateli Dělnických domků

Za město Čelákovice byla v počátku spolupráce s Agenturou sestavena pracovní skupina o složení uvedeném ve strategické části tohoto dokumentu. Při dalším postupu bylo ze strany Agentury navrženo zapojit vedle města i samotné obyvatele Dělnických domků, a to především formou fokusní skupiny a individuálních kontaktů s vybranými rodinami. Dne 31. července 2018 se uskutečnila fokusní skupina zaměřená na získání poznatků o názorech a postojích obyvatel Dělnických domků k tématu vybudování sítě vodovodu a kanalizace v jejich bydlišti - Křížkově ulici. Celkem se zúčastnilo 16 vlastníků nemovitostí v lokalitě tzv. Dělnických domků a 3 zástupkyně Agentury. Zastoupeno bylo 15 z celkem 27 rodin žijících v této oblasti.

Cílem fokusní skupiny byl sběr informací ze strany místních, definice jejich potřeb a očekávání, sjednocení představ a sběr návrhů o dalším postupu a možnostech participace s ohledem na jejich sociální a rodinnou situaci.

Shrnutí nejčastějších problémů v souvislosti s vybudováním kanalizace a vodovodu a možností participace jednotlivých skupin obyvatel

✳ Očekávání jednotlivých obyvatel

V případě vodovodu se všichni zúčastnění shodně vyslovili pro zavedení. U zavedení kanalizace by všichni preferovali spádovou (gravitační) oproti tlakové variantě. Výhody gravitační varianty shledávají obyvatelé Dělnických domků v nižší míře finanční náročnosti pro ně samotné, v jednoduchém napojení se na kanalizaci a možnosti budoucího připojení. Jako nevýhody u tlakové varianty bylo zmíněno: vysoká finanční spoluúčast, další finanční náklady (čerpadlo, septik, ...), stavební úpravy v domech, výhodnost pouze pro město, závislost čerpadel na el. energii. V minulosti byly uvažovány obě varianty a obyvatelé vnímají, že ze strany města došlo k náhlé změně, která upřednostňuje tlakovou variantu, nerozumí, proč město náhle preferuje tlakovou variantu. Tlaková varianta by vyžadovala výměnu septiků, čehož si jsou obyvatelé vědomi a s tímto nesouhlasí, obávají se náročných stavebních úprav nejenom na dvorcích ale i v obytných prostorech (narušení podlahových krytin v kuchyni apod.).

Vyvstalo i téma pozemků, resp. jejich zhodnocení zasítováním, obyvatelé mají obavu, že město zdraží nájem zasítovaných pozemků či je dá k prodeji za mnohem vyšší částku, než za jakou je nakoupilo od Kovohutí. Obyvatelé by si tak dvakrát zaplatili zasítování, poprvé zavedením sítě a podruhé potencionálním odkupem pozemků, s čímž rezolutně nesouhlasí.

✂ Finanční participace

Finanční představy v případě gravitační varianty jsou do 30 tisíc Kč na jednu přípojku (domácnost), u tlakové 50-60 tisíc Kč. Všichni přítomní jsou si vědomi rozdílných finančních možností jednotlivých obyvatel, v návrhu padla možnost splátkového kalendáře poskytnutého městem, tuto variantu by někteří rádi využili. S účastí na spolufinancování projektu kanalizace (5 tisíc Kč/ domácnost) všichni přítomní souhlasí.

✂ Návrhy postupu

Obyvatelé definovali problém vlastnictví pozemků městem jako „možná větší problém“ než samotnou nepřítomnost kanalizace. V ideálním případě by rádi nejdříve řešili pozemky, pak sítě. Nejdříve by chtěli zjistit cenu pozemků i s ekologickou zátěží a rádi by s tímto tématem vstoupili do diskuze s městem.

✂ Rizika v případě nezasíťování

Obyvatelé se shodují, že mají k místu bydliště silné pouto, domky by v případě nezasíťování neodprodali. Jako jedna z variant vyjádření nespokojenosti se situací ohledně zasíťování byla např. zmíněna možnost veřejného vyjádření odporu proti postupu města, případně další medializace případu.

Výstupy z fokusní skupiny

Výstup z fokusní skupiny je záznamem subjektivního vnímání situace a představ o řešení z pohledu obyvatel Dělnických domků. Zaznamenává aktuální postoje obyvatel „kolonky“ a definuje otázky směřované na město⁴ (stavební úřad/zhotovitele studie proveditelnosti). Při zhodnocení diskuze a přínosu pro účastníky hodnotili společné projednání věci kladně, vnímali pozitivně a oceňovali to, že o tomto problému s nimi vůbec někdo hovoří. Zároveň byli však účastníci skeptičtí ohledně dalšího dění, nicméně kvitovali projednání postupu na veřejném setkání se zástupci města a dotčenými subjekty. Ze strany Agentury byla pozitivně vnímána hojná účast a snaha o společné a jednotné řešení problému. Zastoupena byla jak horní tak spodní část „kolonky“, jednalo se převážně o tzv. starousedlíky. Za významný moment lze považovat pojmenování rozdílných možností a odlišných sociálních situací účastníky samotnými, kteří vnímali tyto rozdíly jako zcela legitimní a hledali společné řešení, např. návrhem splátkového kalendáře či možným snížením nákladů výstavbou kanalizační přípojky svépomocí (vlastním výkopem).

⁴ Všechny otázky byly zodpovězeny na veřejném setkání 13. září 2018

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Výstupy z FG byly distribuovány v tištěné verzi všem rodinám Dělnických domků, i těm, kteří se sami jednání neúčastnili. Obecně lze říci, že mezi těmi, kteří se jednání neúčastnili, byli zastoupeni především nájemníci nikoli majitelé nemovitostí, osoby žijící samostatně ve starobním či invalidním důchodu, a pracující ve středním věku slovenské či ukrajinské národnosti.

Obrázek č. 2: Historický pohled na Dělnické domky

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

2 STRATEGICKÁ ČÁST

V žádosti o vzdálenou dílčí podporu byla fakticky formulována základní témata spolupráce se zaměřením pozornosti na lokalitu Dělnických domků. Na základě této dohody byla cílová skupina vymezena na obyvatele Křížíkovy ulice, tedy cca 100 osob z 27 rodin. V provedené analýze se zcela nepotvrdila všechna specifika, která město této lokalitě v žádosti o spolupráci připisovalo. Oslovenými aktéry byla ve většině případů popsána jako nevyhovující především situace, kdy domky ve zmíněné oblasti nedisponují sítí veřejné kanalizace a vodovodu na pozemku patřící městu. Shodně s tím, označili tento stav za nevyhovující, samotní obyvatelé lokality. Jako varovné se ukazuje riziko rostoucího napětí mezi zdejšími obyvateli. V souvislosti s opakovanou snahou situaci řešit, která ovšem dlouhodobě nevede k uspokojivému výsledku, se mezi obyvateli objevují tendence k tvorbě koalic na základě odlišností v samotné lokalitě. Zároveň se ukázalo, že informace na straně místních vykazují značnou nejednotnost a jsou zkreslené vlivem možné nepřesné interpretace. Za pozitivum lze označit fakt, že oslovení obyvatelé jsou i po opakovaných iniciativách v minulosti aktuálně motivovaní situaci společně řešit. I přes obdobné případy nezasíťovaného území kanalizací v jiné části města, je na místě, s ohledem na socioekonomickou skladbu obyvatel „kolonky“, zvážit související možnosti a rizika dalšího postupu.

Za město Čelákovice byla v počátku spolupráce s Agenturou sestavena pracovní skupina o složení uvedeném níže.

Složení pracovní skupiny pro řešení zavedení sítě vodovodu a kanalizace v oblasti Dělnických domků

Kontaktní osoba	Působení
Petr Studnička	<i>Místostarosta II města Čelákovice</i>
Hana Machálková	<i>Předsedkyně komise bytové a sociální Rady města Čelákovice</i>
Šárka Čmugrová	<i>Referentka odboru pro občanské záležitosti</i>
Ladislav Grabowski	<i>Ředitel městské policie (do 10.7.2018)</i>
Denis Hýbl	<i>Ředitel městské policie (od 11.7.2018)</i>
Petra Pospíšilová	<i>Koordinátorka MAS střední Polabí, z.s.</i>
Andrea Pencová	<i>Předsedkyně spolku Dělnické domky</i>
Veronika Potocká	<i>Lokální konzultantka Agentura pro sociální začleňování</i>
Zuzana Korecká	<i>Výzkumnice Agentura pro sociální začleňování</i>
Celkem	9

Při dalším postupu zapojila Agentura vedle města i samotné obyvatel Dělnických domků, a to především formou fokusní skupiny jako prostoru pro definování potřeb cílové skupiny, dále pak formou paralelních jednání s rodinami a veřejného setkání⁵ se zástupci města a dotčených subjektů k analýze informací a návrhu řešení stávající situace v lokalitě. V rámci paralelních jednání s cílovou skupinou byly identifikovány skupiny obyvatel, které byly vyhodnoceny jako nejvíce ohrožené nemožností zajištění si shodné kvality bydlení s ostatními skupinami obyvatel. Níže uvedené pořadí je náhodné, nejde o řazení dle priority.

Skupiny obyvatel ohrožené nemožností zajistit si shodnou kvalitu bydlení s ostatními skupinami obyvatel

Senioři s vážnými zdravotními problémy

Osoby v invalidním důchodu

Rodiny s malými dětmi

Rodiny s dluhovým zatížením

Stanovené cíle Plánu vzdálené dílčí podpory navazují na záměr obce přispět ke zvyšování kvality života obyvatel v lokalitě Dělnické domky popsané v Memorandu o spolupráci formou vzdálené dílčí podpory. Záměr je realizovatelný za předpokladu, že budou vytvořeny podmínky, které umožní přiměřené bydlení v Dělnických domcích pro všechny skupiny obyvatel, včetně socio-ekonomicky znevýhodněných obyvatel.

Cíle Plánu vzdálené dílčí podpory města Čelákovice shrnuje níže uvedený přehled:

Oblast: Zajištění přístupu ke shodné kvalitě bydlení pro všechny skupiny obyvatel Dělnických domků
1. Priorita: Identifikace potřeb obyvatel
1.1 Dílčí cíl: Zmapování jednotlivých obyvatel a jejich sociální a rodinné situace
1.2 Dílčí cíl: Zapojení lokálních aktérů do participativního plánování
1.3 Dílčí cíl: Konzultační činnost ASZ při plánování postupu
2. Priorita: Hledání společného řešení pro všechny obyvatele Dělnických domků
2.1 Dílčí cíl: Vytvoření pracovní skupiny, realizace fokusní skupiny
2.2 Dílčí cíl: Uspořádání veřejného projednání
2.3 Dílčí cíl: Předložení doporučení ASZ do rady města

⁵ Výstupy z fokusní skupiny a z veřejného setkání byly distribuovány v tištěné verzi i s přílohami všem obyvatelům Dělnických domků, i těm, kteří se sami jednání neúčastnili.

2.1 Harmonogram vzdálené dílčí podpory

K podpisu Memoranda o vzájemné spolupráci mezi městem Čelákovice a Agenturou pro sociální začleňování došlo 6. března 2018. Níže uvádíme harmonogram proběhlé spolupráce a zodpovědné osoby za jednotlivé aktivity.

Období	Činnost/Účastníci	Garant
3/2018	Uzavření memoranda o spolupráci - město Čelákovice a ASZ	Ing. Milan Greineder
4-6/2018	Proběhla 2 setkání pracovní skupiny (viz. seznam členů PS) k nastavení spolupráce a projednání průběžných závěrů ze vstupní analýzy	Mgr. Veronika Potocká
5-6/2018	Sběr dat a tvorba Vstupní analýzy	Mgr. Zuzana Korecká
7/2018	Fokusní skupina s CS	Mgr. Veronika Potocká/ Mgr. Zuzana Korecká/ Mgr. Jiřina Mázlová
6-9/2018	Plánování v rámci individuálních konzultací se zástupci MěÚ, dotčených subjektů a oslovených místních zástupců CS	Mgr. Veronika Potocká
9/2018	Veřejné setkání obyvatel Dělnických domků se zástupci města a dalších dotčených subjektů	Mgr. Veronika Potocká/ Mgr. Jiřina Mázlová
10/2018	3. setkání pracovní skupiny a ukončení - město Čelákovice a ASZ	Ing. Milan Greineder/ Mgr. Veronika Potocká

Popis činností v rámci vzdálené dílčí podpory v Čelákovících

Květen – červen 2018

Na základě dat získaných ze vstupní analýzy a individuálních kontaktů s obyvateli v lokalitě, byly identifikovány skupiny obyvatel (uvedené výše), které byly vyhodnoceny jako nejvíce ohrožené nemožností zajištění si shodné kvality bydlení s ostatními skupinami obyvatel. S rodinami byly vedeny individuální konzultace k popisu jejich rodinné a sociální situace. Blíže bylo zjištěno, že se jedná o 2 rodiny, jejichž členové jsou v důchodovém věku a potýkají se s vážnými zdravotními problémy, 2 rodiny s dluhovým zatížením a malými dětmi v domácnosti a v jednom případě o osobu v invalidním důchodu. U těchto celkem pěti domácností byly

zjištěny objektivní důvody zabraňující úplné participaci na zřízení přípojek, které korelovaly s neposkytnutím souhlasu s připojením se na kanalizační síť v průběhu terénního šetření v lednu 2018.

Červenec 2018

V červenci se do aktivit ASZ v Čelákovcích zapojila lokální poradkyně na komunitní práci. Proběhlo jednání na Odboru pro občanské záležitosti MěÚ v Čelákovcích ke komunitní práci v lokalitě Dělnických domků a kontakt s CS se záměrem identifikace jejich potřeb. Zástupkyně Odboru nepopisovaly výskyt zvýšené péče o osoby v této lokalitě, jedná se o běžný stav poskytování služeb srovnatelný s jinými adresami ve městě. V lokalitě neprobíhá žádný typ komunitní práce, s výjimkou aktivit spolku Dělnické domky. Do činností pod záštitou spolku se nezapojují všichni obyvatelé lokality, nyní se jedná o úzký okruh stálých osob. U CS byla opět potvrzena motivace lidí napojit se na kanalizaci i vodovod ovšem s omezenou možností finanční participace. U dotázaných se kumulovaly rozdílné informace týkající se aktuální fáze a dalšího postupu v této věci. S cílem sběru těchto informací byla naplánována fokusní skupina.

Dne 31. července 2018 se uskutečnila fokusní skupina (FG) zaměřená na získání poznatků o názorech a postojích obyvatel Dělnických domků k tématu vybudování sítě vodovodu a kanalizace v jejich bydlišti - Křížkově ulici. Celkem se zúčastnilo 16 vlastníků nemovitostí, zastoupeno bylo 15 z celkem 27 rodin žijících v této oblasti. Výstup z fokusní skupiny je záznamem subjektivního vnímání situace a představ o řešení z pohledu obyvatel. FG zaznamenala aktuální postoje obyvatel „kolonky“ a definovala otázky směřované na město a zhotovitele projektu, které byly předloženy městu k zodpovězení (bližší popis FG popsán v Analytické části tohoto dokumentu).

Srpen - září 2018

Dne 13. září 2018 se uskutečnilo veřejné setkání zaměřené na představení aktuálních informací k tématu vybudování sítě vodovodu a kanalizace v lokalitě Dělnických domků - Křížkově ulici. Celkem se zúčastnilo 7 zástupců vlastníků nemovitostí v lokalitě tzv. Dělnických domků, 3 zástupkyně Agentury a 8 zástupců města a dotčených subjektů. Na programu byly dvě prezentace a navazující diskuze. První prezentace místostarosty Ing. Petra Studničky, PhD. odpovídala na otázky vzešlé z fokusní skupiny konané 31. září 2018. Druhá prezentace zpracovatele projektu Ing. Miloše Hoferky se věnovala aktuální podobě navrhovaného zpracování sítě a přípojek jak kanalizace, tak vodovodu. Přítomní zástupci všech stran se hojně zapojovali do diskuze. Byly předány aktuální informace o realizaci, nákladech, možných variantách a termínech realizace sítě. Z veřejného setkání byl vypracován zápis distribuovaný v tištěné verzi všem obyvatelům Dělnických domků. V září byla dále vedena paralelní jednání s obyvateli Dělnických domků k předání a současně sběru aktuálních informací, během kterých se na základě nových skutečností rozhodla jedna domácnost

poskytnout souhlas s připojením na vodovodní i kanalizační síť a jedna až tři další domácnosti tento souhlas do budoucna zvažují.

Říjen 2018

Plán vzdálené podpory byl 5. října 2018 předložen Radě města ke schválení. Do konce října je dle Memoranda plánováno ukončení spolupráce Agentury s městem Čelákovice. Na závěrečné pracovní skupině, jejíž svolání je plánováno v termínu do ukončení činnosti stávající Rady města, bude představen navrhovaný postup a doporučena opatření adresovaná městu, která jsou popsána v tomto dokumentu.

2.2 Implementace a evaluace

Revidovaný Plán vzdálené dílčí podpory je strategickým materiálem, který shrnuje půlroční činnost Agentury pro sociální začleňování v obci a doporučuje formou navržených opatření, jak dále nakládat s plánovaným zasítováním kanalizace a vodovodu v lokalitě Dělnických domků. Předpokladem úspěšné realizace opatření a naplnění stanovených cílů obce v této oblasti je intenzivní řízení procesů, koordinace dalších aktivit realizovaných zapojenými subjekty, monitoring těchto aktivit a jejich průběžná a závěrečná evaluace.

S ohledem na náš společný cíl a pojmenovaná opatření věříme, že nastolený trend Zajistit standardní podmínky k bydlení pro všechny obyvatele čtvrti Dělnické domky bude i nadále trvat a že socio-ekonomicky znevýhodněné obyvatele, kteří mají největší potíže uplatnit své potřeby v této věci, budou saturovány dle navržených opatření. Obec zůstává nejdůležitějším aktérem a garantem postupného naplňování vytyčených cílů. Agentura pro sociální začleňování byla pouze zprostředkovatelem odborného poradenství a dočasným facilitátorem procesu participativního plánování, ze kterého vznikl předkládaný dokument. Členové pracovní skupiny nesou odpovědnost za ochranu zájmů cílové skupiny, včetně socio-ekonomicky znevýhodněných obyvatel, kterým své služby poskytují. V době implementace Plánu vzdálené dílčí podpory je možné dát podnět k pokračování či navázání další spolupráce města Čelákovice s Agenturou pro sociální začleňování tak, aby navržená doporučení byla účelně naplněna.

2.3 Shrnutí a závěrečná doporučení

Na základě provedených činností v rámci Vzdálené dílčí podpory města Čelákovice byly z pohledu Agentury pro sociální začleňování zjištěny tři základní oblasti rizik a nedostatků ve zkoumané lokalitě Dělnických domků. Zastřešujícím pojmem je pestrost obyvatel z části dána širokou věkovou strukturou, míšením tzv. starousedlíků a novousedlíků a rozdílným socio-ekonomickým postavením. Jako některé negativní důsledky možných řešení při zasíťování lokality kanalizační infrastrukturou je s ohledem na tuto pestrost obyvatel možno považovat např. zadlužení některých jedinců, ohrožení existenční stability či posilování napětí v komunitě. Za rizika plynoucí naopak z dalšího neřešení situace lze považovat např. opouštění starousedlíků, pronajímání domů sociálně vyloučeným, hygienická hrozba/epidemie, vznik sociálně vyloučené lokality se všemi doprovodnými negativními jevy. Problematická se jevila nejednotnost informací mezi obyvateli Dělnických domků, nejasnost plánu města a vzrůstající napětí v lokalitě. Poslední jmenované oblasti byla prostřednictvím participativních metod věnována pozornost již v průběhu spolupráce, ostatní pojmenovaná rizika byla Agenturou brána v úvahu při designování doporučení.

Všechna navrhovaná opatření a jejich dílčí cíle, které se objevují v Plánu vzdálené dílčí podpory, je možné shrnout jako strategické cíle pro další práci.

Návrhová tabulka opatření

Téma	Bydlení		
Strategický cíl:	Zajistit standardní podmínky k bydlení pro všechny obyvatele čtvrti Dělnické domky		
1.1 Specifický cíl	Existující řešení připojení ke kanalizační infrastruktuře technicky přijatelné a vhodné pro 90% obyvatel čtvrti Dělnické domky		
1.1.1 Prioritní oblast	Umožnění dosažení zasíťování všem lidem ze čtvrti Dělnické domky bez ohledu na jejich finanční situaci či jiné znevýhodnění		
Opatření 1.1.1.1.	Zbudování kanalizační infrastruktury		
Termín	2020	Zodpovědný subjekt	Město Čelákovice
Indikátor účinnosti	Existující kanalizační infrastruktura v lokalitě		
Zdroj	Rozpočet obce		
Opatření 1.1.1.2.	Zajištění možnosti připojení všech obyvatel Dělnických domků		
Termín	2020	Zodpovědný subjekt	Město Čelákovice

Indikátor účinnosti	Existující slepé rameno kanalizace i pro ty obyvatele, kteří se aktuálně nepřipojí		
Zdroj	Rozpočet obce		
Opatření 1.1.1.3.	Rozšíření možností k získání finančních prostředků k připojení (nadační zdroje, bezúrokové půjčky apod.)		
Termín	2018	Zodpovědný subjekt	Město Čelákovice, Odbor pro občanské záležitosti
Indikátor účinnosti	Zmapované zdroje pro jiný způsob financování než z vlastních zdrojů pro socio-ekonomicky znevýhodněné obyvatele		
Zdroj	-		
Opatření 1.1.1.4.	Plán návazné revize při implementaci plánovaných opatření		
Termín	2019 a 2020	Zodpovědný subjekt	Město Čelákovice, Odbor pro občanské záležitosti
Indikátor účinnosti	Zápisy (min. 1/rok) z jednání zástupců obce a obyvatel čtvrti Dělnické domky popisující vývoj situace a dosažení cíle připojení obyvatel ke kanal. infrastruktuře		
Zdroj	-		

Ze strany Agentury je doporučeno věnovat se i nadále participativním plánováním dořešení situace v "kolonce". Dokončit akci reálným připojením co největšího počtu domácností ke kanalizační infrastruktuře a najít způsob, jak zasíťovat i rodiny/jednotlivce, kteří v tuto chvíli nemají finance na zaplacení přípojky z důvodu předcházení sociálnímu vyloučení a stigmatizaci těchto osob. K nalezení náhradního zdroje financování pro ohrožené skupiny obyvatel navrhujeme zapojit do spolupráce Odbor pro občanské záležitosti města Čelákovice. V rámci této činnosti doporučujeme provést nové šetření v terénu u domácností, které dosud neposkytly souhlas s napojením na vodovodní a kanalizační síť, z důvodu zmapování možných změn.

Ačkoliv se může zdát, že problémy se sociálním vyloučením v Čelákovicích nejsou dominantní, lze konstatovat, že aplikace doporučení Agentury bude přínosná pro všechny sociální skupiny ve městě. Plán vzdálené dílčí podpory má ambici pomoci obyvatelům Dělnických domků, ať už se sociální zátěží či bez sociální zátěže, aby bydlení a život zde skýtal standardní podmínky k bydlení pro všechny obyvatele a aby město Čelákovice bylo lépe připraveno operativně reagovat na veškeré výzvy s tím spojené.

Seznam zdrojů:

Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory v Čelákovících – Mgr. Korecká

Stručné shrnutí výstupů z fokusní skupiny s obyvateli Dělnických domků – Mgr. Potocká

Zápis z veřejného setkání Dělnické domky – Mgr. Potocká

Čelákovice – kanalizace a vodovod – Dělnické domky, technickoekonomická variantní studie proveditelnosti – Ing. Hoferka, Ing. Dvořák, Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a.s.

Data poskytnutá Odborem správy majetku a investic MěÚ Čelákovice

Všechny uvedené zdroje jsou k dispozici na webových stránkách spolku Dělnické domky nebo na MěÚ Čelákovice na vyžádání.

www.delnickedomky.cz

Seznam zkratk

ASZ – Agentura pro sociální začleňování

CS – cílová skupina

FG – fokusní skupina

NNO – nestátní nezisková organizace

MěÚ – městský úřad

PS – pracovní skupina

